

Beszámoló

Pápa Város Önkormányzatának Egészségügyi Alapellátási Intézete 2024. évi tevékenységéről

Talán ✓
2024. 11. 07.
Boraskóczy Dr. S. ✓
Öntv. ✓
11. 07.

Tisztelt Képviselőtestület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 4. pontja alapján a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatás.

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. CXXIII. törvény 5. § (1) bekezdése meghatározza a települési önkormányzatok egészségügyi alapellátással kapcsolatos feladatát, mely szerint gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó fogorvosi ügyeleti ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

Jelen beszámoló Pápa városban működő egészségügyi alapellátások vonatkozásában a 2024. évben történekről, az elvégzett feladatokról nyújt tájékoztatást.

1. A feladatok ellátásának szervezése

Az alapellátás az egészségügyi ellátórendszer első védelmi vonala, fontos építőeleme, mely biztosítja, hogy a beteg lakóhelyén, illetve annak közelében választása alapján igénybe vehető, hosszútávú, személyes kapcsolaton alapuló, folyamatos egészségügyi ellátásban részesüljön, nemétől, korától, egészségügyi állapotától függetlenül.

Pápa Város Önkormányzata egészségügyi alapellátási feladatait Pápa Város Önkormányzatának Egészségügyi Alapellátási Intézete (a továbbiakban: Intézet) működteti, koordinálja. A költségvetési intézmény felügyeleti szerve Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete (a továbbiakban: Képviselőtestület).

Az Intézet tisztán egészségügyi profilú, részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv, meghatározott pénzügyi-gazdasági feladatait 2024. szeptember 30-ig Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye látta el, majd ezt követően, a 2024. október 1-től létrejött Pápai Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat végzi a feladatot. Az Intézet Pápa város közigazgatási területén jelenleg 23 telephelyen látja/láttatja el a feladatokat.

Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének 22/2012.(X.25.) önkormányzati rendelete határozza meg Pápa város egészségügyi alapellátási körzeteit, mely alapján

- 12 felnőtt háziorvosi,
- 6 házi gyermekorvosi,
- 6 fogorvosi,
- 10 területi védőnői,
- 6 iskolaorvosi,
- 6 iskolavédőnői

körzet került kialakításra.

2. Háziorvosi ellátás

A háziorvos személyes és folyamatos orvosi ellátást nyújt a hozzá bejelentkezett és általa fogadott lakosok számára az egészségi állapotuk megőrzése, betegség megelőzése, gyógyítása és egészségfejlesztés céljából. A háziorvosi ellátás naponta, meghatározott rendelési időben, az orvosi rendelőben, indokolt esetben a beteg otthonában történik.

2.1. Felnőtt háziiorvosi ellátás

A városban területi ellátási kötelezettséggel 12 felnőtt háziiorvosi körzet működik, amelyből jelenleg 3 tartósan betöltetlen.

Pápa Egészségügyi Alapellátásáért Ösztönző Rendszer keretén belül kidolgozásra került Rezidens ösztöndíj támogatása programmal kapcsolatban az ország 4 orvostudományi egyetemét kerestem meg. (Semmelweis Egyetem, Debreceni Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Szegedi Tudományegyetem) Elektronikus úton (email) kerültek kiküldésre a rezidensek támogatásával kapcsolatos információk. A SOTE oldalán közvetlenül lehet már egy ideje hirdetni, így oda ezzel kapcsolatban a tájékoztatást feltenni. Ezen az oldalon a közeljövőben végző vagy már szakvizsgázott szakorvosoknak a betöltetlen háziiorvosi praxisokkal kapcsolatos hirdetést is fel tudtam tenni.

Az Ösztönző Rendszer keretében létrehozott *Rezidensek ösztöndíj támogatása* pályázatra 2022-ben 1 fiatal rezidens jelentkezett, akivel az önkormányzat megállapodást kötött. Ezt a megállapodást a rezidens 2024. augusztus végén felmondta. 2024. október 1-től egy szakképzését frissen megkezdő háziorvos rezidenssel kötött támogatási szerződést.

A praxisok betöltése érdekében az Intézet folyamatosan pályázatokat tesz közzé. Az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény 2/C. § b) pont alapján az OKFŐ Alapellátásfejlesztési Igazgatósága regisztrációt követően, díjmentesen, lehetőséget biztosít a tartósan betöltetlen háziiorvosi körzettel érintett önkormányzatok/intézetek részére praxisjoggal, betöltetlen háziiorvosi/fogorvosi körzetekkel kapcsolatos nyilvános hirdetések megjelentetésére.

Az I. számú - egyik legnagyobb kártyaszámmal rendelkező - felnőtt háziiorvosi körzet (Pápa, Vízmű u. 1.) helyettesítését dr. Horváth Ilona látja el 2022. nyara óta.

A II. számú felnőtt háziiorvosi körzetben 2021. július 1-től egy ajkai háziorvos, dr. Erdő Ferenc helyettesít, aki a Pápa, Anna tér 11. szám alatt, a volt vidéki ügyeleti rendelőben látja el a feladatát.

A VIII. számú felnőtt háziiorvosi körzet (Pápa, Aradi u. 33.) helyettesítését 2022. szeptemberétől dr. Bendes Zsuzsanna vállalta át határozatlan időre.

A XI. számú felnőtt háziiorvosi körzetre 2024. május 1-től praxisjogot szerzett Dr. Szűcs Ildikó, így ez a körzet 2,5 év után betöltötté vált. A háziorvos egészségügyi szolgálati jogviszonyban látja el a feladatot.

Az ügyeleti ellátás megszűnését követően kisebb felújításra került a két orvosi rendelő (új padozat, festés) és az Anna tér 11. szám alá került áthelyezésre a XI. számú felnőtt körzet is. Bástya u. 11/A sz. alatti bérleti szerződés ezzel egyidőben felmondásra került.

A Fő u. 19. szám alatti orvosi rendelőben 2 háziorvos, 1 közös rendelőben biztosítja a VII. és XII. felnőtt háziiorvosi körzet ellátását. Az ingatlan nem felel meg teljes mértékben a minimumfeltételeknek: akadálymentesítése műszakilag nem megoldható, nincs konzultációs szoba, kicsi a betegváró és a raktár.

Az önkormányzat tulajdonában lévő, Pápa, Jókai u. 5-9. szám alatti rendelőt két háziorvos használja. A körzetek nagy kártyaszámmal működnek, a rendelőhelyiség kicsi (20 m²), pl. influenzajárvány időszakában előfordul sűrűlódás a két körzet rendelési idejének összeérése miatt. A dokumentumok egy részének tárolására a rendelőintézeti folyosóról nyíló volt kartonozó szolgál. A váróhelyiség közös a fogászati körzetekével, ezért együtt várakoznak a betegek a fogászati és iskolafogászati ellátásra érkezőkkel.

3. Házi gyermekorvosi ellátás

A városban 6 házi gyermekorvosi körzetből 2 tartósan betöltetlen, a gyermekeket 4 fő vállalkozó gyermekorvos látja el.

Az V. számú házi gyermekorvosi körzet helyettesítését dr. Vaitsuk Mária, a IV. számú házi gyermekorvosi körzet helyettesítését dr. Schveighoffer Zita végzi a saját rendelőjében.

Tekintettel arra, hogy vidéken nincs külön gyermekorvos, ezért sok környékbeli szülő pápai gyermekorvosnak adta le a kártyákat.

A házi gyermekorvosok önkormányzati tulajdonú ingatlanban látják el feladataikat, valamennyi gyermekorvosnak külön rendelőhelyiség áll a rendelkezésére.

A gyermekorvosok az iskolaegészségügyi ellátásban is részt vesznek a városi óvodák és általános iskolák tekintetében.

A betöltetlen praxisok betöltése érdekében az Intézet folyamatosan pályázatokat tesz közzé. Az üres praxis betöltését ösztönző támogatások (Pápa városi praxistámogatás, lakhatási támogatás) ellenére érdeklődő nem volt.

A nyári szabadságolási időszakban, vagy az egészségügyi dolgozók megbetegedése esetén a betegellátás - a gyermekorvosok és az asszisztensek példaértékű összefogásával - zökkenőmentesen történik.

4. Fogorvosi alapellátás

A fogorvosi alapellátás feladata a fog- és szájbetegség gyógyító-megelőző alapellátása. A fogorvosi szolgáltatások területi ellátási kötelezettséggel, vegyes szolgálat keretében működnek Pápan. A fogászati ellátás beutaló nélkül vehető igénybe. Az egészségbiztosítás keretében egyes ellátások életkortól függetlenül térítésmentesen járnak, és vannak ellátások, melynek támogatása a biztosított életkorához igazodik. A teljes körű fogászati alapellátás 18 éves korig térítésmentes.

A városban 6 területi ellátási kötelezettséggel rendelkező fogorvosi körzet működik, jelenleg minden körzet betöltött.

Külön iskolafogászati körzetek nincsenek, a fogorvosi körzetekhez tartozó köznevelési intézményekbe járó gyermekek iskolafogászati szűrése folyamatos.

Az egészségügyi szolgáltatók a fogorvosi alapellátást önkormányzati tulajdonú rendelőben, (2 fő) a Gyógyászati Centrum területén lévő helyiségben (1 fő) és magánrendelőben (3 fő) biztosítják.

A közfinanszírozott rendelések esetében az egy orvos egy rendelő/gép forma működik, tehát minden körzethez külön rendelő biztosított. Közös gép, eszközök használata nem szerencsés, vállalkozások esetében nem működik problémamentesen.

5. Védőnői szolgálat

A védőnő személyes és közösségi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése, korai felismerése, valamint egészségfejlesztés céljából.

5.1. Iskolavédőnői ellátás

Az iskolavédőnők a 6-18 éves, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban tanulók iskola-egészségügyi ellátásában vesznek részt. Közreműködnek az iskolai egészségfejlesztési programokban, ellátják a tanulók védőnői szűrővizsgálatát, szervezik az iskolaorvosi vizsgálatokat, iskolai kampányoltásokat, szükség esetén kapcsolatot tartanak a szülőkkel.

Az iskolavédőnők saját munkatervük, illetve az ellátott iskolák igényeit és az intézménybe járók életkorát figyelembe véve egészségfejlesztő foglalkozásokat, vetélkedőket, egészségnapokat tartanak és részt vesznek az iskolanapi rendezvényeken.

A városban 6 iskolavédőnöi körzet működik, ebből 1 betöltetlen, részmunkaidős körzet feladatait helyettesítéssel látatjuk el.

6. Iskolaorvosi szolgálat

Az iskolaorvosi ellátás körébe tartozik a gyermekek, tanulók teljes fizikális szűrővizsgálata, szakmai/alkalmassági vizsgálata, egészségfejlesztése, gyógytestneveléssel, sporttal kapcsolatos iskolaegészségügyi feladatok elvégzése, egészségnevelés, elsősegélynyújtás, kampányoltások végzése. Az iskolaorvosi ellátás az iskolaorvos és iskolavédőnő együttes szolgáltatásából áll, mely a fogorvos és asszisztense közreműködésével történik.

A városban 2022 októberétől 6 iskolaorvosi körzet működik. 5 körzet részállású orvossal - a házi gyermekorvosok és dr. Pekárdi Kálmán közreműködésével - heti pár órában működik. 2021 szeptemberétől dr. Egyházi Violetta teljes munkaidőben, egészségügyi szolgálati jogviszonyban látja el az iskolaorvosi feladatokat 5 középiskolában.

2024. őszétől a városi iskolaegészségügyi ellátáshoz csatlakozott a QSI Nemzetközi Iskola.

7. Az Egészségügyi Alapellátási Intézet kapcsolatrendszere

Az Intézet együttműködik az egészségügyi szolgáltatásokat felügyelő intézményekkel és az egyéb ellenőrző hatóságokkal. Folyamatos kapcsolatban áll a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (a továbbiakban: NEAK) Ellátási és Koordinációs Főosztály Finanszírozási és Ártámogatási Osztályával, a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályával, a Pápai Polgármesteri Hivatal Szociális és Közigazgatási Osztályával, a Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelővel.

Az Intézet 2016 novembere óta tagja az Országos Alapellátási Szövetségnek, ezen keresztül is kap információt a változásokról, a tervezett átalakításokról, törvénytervezetetről.

Ebben az évben a belső ellenőrzési ütemterv szerint az Intézet kötelezettségvállalás, pénzügyi ellenjegyzés, teljesítés igazolás, érvényesítés, utalványozás rendje és alkalmazása témakörét vizsgálták a szerződések tekintetében 2024. I. félévére vonatkozóan. Az ellenőrzésen hiányosságot nem tártak fel.

8. Megkeresések, panaszok

2024. évben hivatalos panaszbejelentés nem érkezett. Egy esetben érkezett elektronikus levél ellátással (kommunikáció) kapcsolatban, azonban nem a bejelentésre jogosult tette meg, így az eljárásrend alapján tájékoztattam.

9. Az Egészségügyi Alapellátási Intézet pénzügyi helyzetéről

Az Intézet szakfeladatokra vonatkozó finanszírozása a NEAK-kal kötött szerződés alapján biztosított. Az egyéb, igazgatási feladatok ellátására az Önkormányzat a költségvetéséből biztosítja az előirányzatot.

A vállalkozó orvosok által ellátott praxisokban a finanszírozási szerződést közvetlenül a vállalkozó köti a NEAK-kal. A helyettesített házi gyermekorvosi körzetek esetén a kapott finanszírozásból az Intézet utalja át az összeget a feladat ellátójának. A felnőtt körzetek esetében a finanszírozási összeg nem kerül teljes mértékben átutalásra, mivel az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló törvény megjelenését követően az asszisztensek béremelését a

szolgálati jogviszonyban állókra lehetett csak lekérni, így a helyettesítők kérésére az Intézet vette át alkalmazásba őket.

Mivel a tapasztalat az volt, hogy a helyettesítők a körzetekre kapott teljes finanszírozás átutalása esetén sem fordítottak a körzet fejlesztésére, ezért az új szerződéskötéseknél már csak a finanszírozás egy részét, kvázi a „fizetést” kapják meg, a fennmaradó összegből pedig az Intézet működteti a körzetet. A bértámogatást a szolgálati jogviszonyban álló orvosra igénybe lehet venni, amely a finanszírozás szempontjából kifejezetten kedvező.

A Nemzeti Népegészségügyi Központ vezetésével megvalósuló „Alapellátás fejlesztése a házi orvosi és házi gyermekorvosi szolgálatok kapuóri funkciójának megerősítésére” elnevezésű EFOP-1.8.22-20-2022-00002 azonosító számú projekt keretében Európai Uniói forrásból lehetőség nyílt a házi orvosi és házi gyermekorvosi szolgálatok eszközbeszerzésnek támogatására. Az igényelt eszközöket (vércukor- és vérnyomásmérők, felszerelt sürgősségi táskák, spirométerek, dopplerek, otoscopy, audiometer, EKG-k, defibrillátor) 2023 októberében kezdték meg kiszállítani a körzetekbe, a teljes eszközpark 2024 február végéig érkezett meg. A lezajlott eszköz pályázat végén idei év nyarán haszon-kölcsön szerződés került megkötésre az NNGYK-val.

Az Intézet 2024. évben is átvállalta a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara tagsági díjat az alkalmazott egészségügyi szakdolgozók esetében.

2020 novemberében a NEAK elkészítette a védőnői bértámogatás igényléséhez tartozó bérfejlesztési adatgyűjtő rendszert, amelyben minden hónap elején a változásokat rögzíteni kell. Az egészségügyi szolgálati jogviszony bevezetésével a védőnőkön kívül bértámogatásra jogosult lett a szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott helyettesített házi orvosi körzetben dolgozó asszisztens, alkalmazott házi orvos, iskolavédőnő, iskolaorvos, az intézményvezető.

2023. július 1-jétől már a gazdasági, műszaki területen alkalmazott, ún. egészségügyben dolgozók részére egységes illetményt kiegészítő juttatást lehet igényelni.

A heti 2-3 órában ellátott iskolaorvosi feladatért a NEAK finanszírozás már 11 éve azonos 47,8 Ft/fő. A főállású alkalmazott iskolaorvos az orvosi bértábla alapján kapja a fizetést. A létszám alapján kapott finanszírozást a NEAK minden év júniusában, illetve iskolaegészségügy és védőnői területen ősszel felülvizsgálja, ennek megfelelően módosítja.

Az egészségügyi alapellátás helyzete, jövője .....

2020 márciustól létrehozott *Pápa Város Önkormányzatának Egészségügyi Alapellátási Intézete* facebook oldalán folyamatosan megjelennek a legfontosabb információk (helyettesítések, betegségek, nyári szabadságok stb.). Ma már több mint 2500 fő követi az oldalt.

Az elmúlt fél évtizedben erőteljes átalakításon meg keresztül az egészségügyi rendszer, mindez érinti az alapellátást is.

A tavalyi évben - 2023. július 1-től - a területi védőnői feladatokat a Kormány által rendeletben kijelölt állami intézményfenntartó szerv - az irányító vármegyei kórház - vette át. A munkáltatói jogokat a kórház gyakorolja, a védőnői finanszírozásra is ez az intézmény jogosult. Jogszabály alapján az önkormányzatoknak ingyenes használatba kellett átadni a védőnői tanácsadókat és a feladat ellátásához használt teljes leltári eszközállományt.

Az átadással kapcsolatban három oldalú megállapodás született az önkormányzat, az Intézet és a kórház között, mely tartalmazta a vagyontárgyak fenntartására és üzemeltetésére vonatkozó megállapodást is. A megállapodás alapján az Intézet, mint átadó köteles

gondoskodni az eszközök és ingatlanok fenntartásáról, karbantartásáról, javításáról, az ingatlanok üzemeltetésével kapcsolatos feladatokról (karbantartások, közüzemi szolgáltatások, takarítás, telefon-internet), a vagyontárgyakhoz és feladathoz kapcsolódó fogyóeszközök beszerzéséről. A feladat-ellátás során rendszeresen felmerülő költségekről negyedéves gyakorisággal kell elszámolnia az Intézetnek.

A felmerülő költségekre vonatkozóan az Intézetet havi általánydíj illeti meg, melyet havi 800.433 forintot jelent. A 2023. IV. negyedéves elszámolás kifizetése csak 2024. július 15-én történt meg. Az I. és II. negyedéves elszámolások már egyeztetve lettek, de teljesítésigazolást nem állított ki a kórház így ezekre az időszakokra nem tudunk még végszámlát kiadni. A III. negyedéves számlákat egyeztetésre elküldtük, a felmerült kérdéseket már megválasztuk. A háromnegyed év tekintetében, a beérkezett előlegszámlák levonását követően még 864.787 Ft-tal tartozik a kórház. A IV. negyedéből október és november hónapra vonatkozó előlegszámla még nem került kifizetésre.

Az Intézet által ellátandó feladatok nemigen változtak az átvételt követően sem. A takarítók alkalmazása, a javítási, karbantartási feladatok, veszélyes hulladék begyűjtése, gyógyszer-gyógyászati segédeszközök, irodaszer és vegyi árú rendelések, stb. továbbra is az intézet feladata maradt. A háromoldalú szerződés módosítására tettem javaslatot, mely szerint a közbeszerzéssel érintett áram és gáz szerződések kivételével minden egyéb tevékenységet vegyen át a kórház.

A területi védőnői feladatok átvételekor már szóba került az iskolavédőnök átadása is. Ennek időpontja bizonytalan, jelenleg nincs információ az átvétellel kapcsolatban.

A háziiorvosi körzetekre jellemző, hogy egyre több az idős, nyugdíjas orvos, országosan sok a betöltetlen körzet. A fiatal orvosoknak szakmailag nagyobb kihívást jelent a kórházi munka, a magánellátás, illetve a külföldön történő tapasztalatszerzés. A növekvő orvos/egészségügy ellenes megítélés sem tesz jót a fiatalok belépésének. A háziiorvosi körzet működtetésével járó problémákat, nehézségeket nem szívesen vállalják. Volt egy háziiorvos rezidensünk, akivel az önkormányzat támogatási szerződést kötött. A rezidens orvos idén nyáron jelezte, hogy fel kívánja mondani a megállapodást, más irányú tervei vannak az elkövetkező pár évben, nem tudja vállalni a szerződésben foglaltakat.

A praxisok eladására szinte nincs esélye a bent dolgozó orvosnak, így úgy adják vissza a körzetet, hogy nem sikerült átadni a praxist másnak. A hirdetett betöltetlen praxisokra nincs érdeklődő a felkínált lehetőségek ellenére. Próbálkoztunk más területről (pl: gyógyszeripar) szerezni orvost háziiorvosi munkára.

A nagyszámú betöltetlen körzet és a háziorvosok idős kora miatt eddig is voltak intézkedések pl. praxistámogatás, letelepedési támogatás bevezetése, rezidens támogatási program, hiányszakmák ösztöndíj.

Folyamatban van az alapellátás rendszerének átalakítása, BM rendelet már konkrét eljárásrendet határoz meg, mely szerint 2027. december 31-ig a praxiskezelő megalkotja a jogszabályban meghatározott létszámú körzethatárokat, melynek keretében körzethatárokat módosíthat, szüntethet meg vagy akár új körzetet alakíthat ki.

Az alapellátási rendszer átalakítása valószínűleg egy nagyobb koncepció része, és lehet, hogy nem kis területi, városi szinten fognak majd gondolkodni az ellátásban, hanem járási szinten. Fontos, hogy a csökkenő önkormányzati feladatok mellett az önkormányzatok ráhatása a lehető legnagyobb mértékben megmaradjon, érvényesíteni tudja a helyi érdekeket.

A helyettesítéssel ellátott körzetekben nem lehet olyan minőségi munkát végezni, mint ahol teljes állású orvos dolgozik. Ezért is próbálkozunk nem háziiorvosi végzettséggel rendelkező orvosok körzetbe csábításával. A versenyszférával jelenleg nem tudjuk felvenni a versenyt. A vállalkozó orvosok is saját maguk által kialakított rendszerben dolgoznak, más a betegelégedettség is.

Új kezdeményezések:

- Az Intézet jövőre egy betegelégedettségi vizsgálatot indítana, az által működtetett körzetekben. (érdemes kiterjeszteni a többi, vállalkozó orvos által működő körzetekre is)
- Ezenkívül még idei évben tervezem az egészségügyi oldal véleményét, javaslatait is összegyűjteni, bizonyos problémák feltárására.
- Jó lenne újraindítani a városban működött orvosi továbbképzési lehetőséget, vagy legalább évente néhány alkalommal orvosértekezletet tartani - akár saját szervezéssel.
- A lakossághoz közelebb lehetne vinni az egészségtudatosságot is. Ha lesz lehetőség a megvalósításra, bizonyos városi rendezvényeken egyszerűbb szűrővizsgálatokat, felvilágosítást biztosítani a lakosság részére, melyen az alapellátásban dolgozók is részt vennének. Egy városi egészségnap megszervezését is célul tűznénk ki, pályázat alapján vagy saját erőből, több szervezettel együtt.

Végezetül szeretném kérni az Önkormányzat és a Képviselőtestület további támogatását a feladatok fenntartására, illetve a megvalósítani tervezett kezdeményezések véghezviteléhez.

Pápa, 2024. november 05.

Ujváry Hajnalka
intézményvezető

